

*
Megjelen esittörtökönElőfizetési ár:
Egész évre 9 kor — fill.
Fél évre 4 kor 60 fill.
Negyed évre 2 kor 40 fill.
Egyes szám 20 fill.

HONTI LAPOK

Felelős szerkesztő: HALÁSZ FERENC.

*
Szerkesztőség és
kiadóhivatal
Ipolyságon.Hivatalos és magánhirdetések mérsékelt árszabás szerint.
*

* Ipolyság, 1901. május 2. *

LITS GYULA FŐISPÁN.

Ünnepe van ma Hontvármegyének. Főispáni bársonyszékébe ma iktatja be a vármegye törvényhatósága első dignitáriusát Lits Gyula főispánt.

A királyi kézirat kibocsátása óta ugyan hetek teltek el, de főispáni működése ma veszi kezdetét, midőn ünnepi szolennitások közt esküjét leteszi, és a vármegye első helyét elfoglalja.

Nem tudjuk, mit érez majd, ha belép a megyei székház disztermébe, de sejtjük, hogy meg fog illetődni, ha elfoglalja megillető helyét. Szívét, elméjét ez ünnepi percben bizonyosan egy nagy elhatározás fogja megihletni, az, hogy élni kíván köztünk tartalmasan, intenzív módon, értékesen. Hivatásának szép emelkedett felfogásában lép a vármegye élére, vértelve férfias öntudattal, és kiváló képességeit, erejét, egész tudását, szívének minden lüktetését a vármegye közboldogulásának akarja és fogja szentelni.

Székfoglaló napján kezd kibontakozni egyénisége vármegyéje közönségének figyelő várakozása előtt. Székfoglaló beszéde alatt beelátunk elméje műhelyébe, megtudjuk, azaz már a tisztikar előtt tett, és mindennek a legjobb hatást tett fontos kijelentéseiből tudjuk, csak ünnepiesen fogja most megerősíteni azt, hogy a kötelességtudást, az igazságszeretetet, a férfias egyenes belátást, és kormányzatában a minden önös befolyástól immunis pártatlanságot teszi működésének kategorikus imperativusává.

Hisszük, hogy előkelő helyre előkelő természet kerül. Hisszük, hogy kiválósága lesz az, hogy igaz ember, jó ember, harmonikus, erős, tartalmas, önálló, eredeti egyéniség, széles látókörrel, nagy akarattal.

Hontmegye tisztikarát máris nem a külső engedelmesség kényszerüségai, hanem belső megadódás, megnyert rokonérzés vonzásai kötik hozzá. Kötik hozzá ama erőt és férfias nyíltságot, és egyenesre nőtt lelket eláruló első megjelenése, de különösen ama nemes kijelentése, hogy dacára annak, hogy Hontmegye renomméja rossz, nem

formál eddigi információiból prejudiciumot, hanem véleményét, hiszi hogy kedvezően, de később alkotja meg. A közelmult rendszeres hajszáira, melyek egy beteges periódust jelentenek, most már nem szívesen emlékezünk vissza; de emelt fővel, férfias önérettel vallhatjuk, hogy a tisztikar a maga egészében nem szolgált rá arra a perverz meg-hurcoltatásra, mely a fölült sajtónak is valóságos napi püspökfalatja volt

Majd itthon közlő, elfogulatlanul nézve a viszonyokat, bizonyosan meg fogja látni a főispán, hogy a tisztikar az átlagos mértéken legalább is nem esik alul, és a rendszeres támadások alatt az a szerepe volt mint a vasuti puffernak: felfogni azokat az ütéseket, melyek értékesebb alkatrészeknek akarnak ártani.

Selmecen a város tisztikara előtt kijelentette Lits Gyula, hogy boldognak fogja érezni magát, ha Hontmegye tisztikara és közönsége csak

fél annyira is fogja őt megszeretni, mint ahogy Horváth Bélát szerette.

Nobilis, nemes ratifikálása ama mélységes nagy összetartozandóságnak, mely Horváth Bélát és Hontvármegye közönségét közel hat évi, harmonikusan egybeilleszkedő együttműködés alatt összeforrasztotta. Lits Gyula ezt a kijelentését Hontmegye közönsége rokonérzéssel hallja, és nyílt homlokkal gyülekezik az ő üdvözlésére.

Hontmegye közönsége mindenkör kellőképp esztimálta azon férfait, kik az igazságszeretet emberei voltak, és a közérdeket önzetlenül szolgálták. Legyen meggyőződve a főispán, hogy a közérdekre irányuló becsületes, egyenes törekvéseivel szemben nem fog akadni diagonális ellenkezője, gy ü l ő l e t e s z e m é l y e s animozitásokból. A közérzés felteszi róla, hogy fényt, tisztaságot, nemességet visz széke piros bársonyába. E közérzés hatása alatt az előlegezett bizalom legszebb várakozásaival nyújt a beköszöntéséhez a vármegye közönsége gavallér parolát: hozta isten h a z a, hozta isten körünkbel

Horváth Béla installációja.

Horváth Béla megyénk volt főispánja, és annak jeles szülőtte április 27-én tartotta Esztergomban főispáni installációját. A lélekemelő szép ünnepen vármegyénk képviselőiben egy küldöttség is részt vett, melynek tagjai voltak Czobor László alispán vezetése alatt:

Bedross Péter megyei pénztáros, Berkó István gyógyszerész, Czompó Izidor magánzó, Czompó Ede szolgabíró, Donáth Szilárd ügyvéd, Foltin János ipolysági plebános, Huszár József műszaki tanácsos, Hollady Nándor jegyző, Horváth Miklós földbirtokos, kir. tanácsos, a főispán édes atyja, Halász Ferenc, Hederváry Lajos árvaszéki ülnökök, ifj. Jakabffy István főszolgabíró, Konkoly Thego Sándor orsz. képviselő, Kovács Sebestény Endre dr. megyei főorvos, Kudora János viski, Kovács József kisgyermuti esperes-plebános, Kádár Kálmán ügyvéd, Kondor Emil földbirtokos, Kondor József földbirtokos, Kinszky Miksa keres-

kedő, Landauer Béla dr. megyei III. aljegyző, Matunák Mihály felső népiskolai igazgató, Machovics Izidor korponai apátplebános, Méhes József földbirtokos, Nyáry Alfonz báró árvaszéki elnök, Offner Oszkár dr. földbirtokos, Pongrácz Elemér a Honti muzeum igazgatója, Somogyi László földbirtokos, Somogyi Béla tb. főjegyző, Salkovszky Ferenc dr. t. főügyész, Sárpy Antal, Soltész Gábor megyei számvevők, Sölvömy Lajos urad. intéző, Soltész István dr. főispáni titkár, Tolay Zsigmond földbirtokos, Totovics Kálmán megyei főszámvevő, Tergina Béla földbirtokos, Vajda Pál földbirtokos, Veress Gyula földbirtokos, Vermes József vállalkozó, Wilczek Frigyes gróf dr. tb. főjegyző és Zlatnyánszky Ernő gr.-kövesdi esperes plebános.

Karöltve a honti küldöttséggel részt vett az ünnepségeken Selmechánya testvér törvényhatóság küldöttsége is, mely Szitnyai József kir. tanácsos polgármester vezetése alatt Krausz Kálmán rendőrfőkapitány, Pauer János akad. tanár, Kuti István r. alkapitány a Selmechányai Híradó szerkesztője, Farbak István orsz. képviselő, Marsalkó Gyula kereskedő, Schwarz Ottó dr. főbányatanácsosból állott.

Megyénk küldöttsége április 26-án a délelőtt feltízi vonattal utazott Párkányánára, hol Andrassy János alispán vezetése alatt már Esztergom megye tisztikara várta. A két alispán szívesen üdvözölte egymást és azután a kölesönös bemutatkozás után a két küldöttség közös ebédre ült össze.

A lakoma folyamán Andrassy János és Czobor László alispánok pohárköszöntőt mondtak a két megye közönségére. Czobor felemlítette, hogy a kedves esztergomi testvérek ily nagy számban való megjelenése bizonyítja azt, hogy ez a megye is megszerette, akit megszeretni kell, ahogy ők megválnak tőle. B. Szabó Mihály a faültetőről beszélt, akinek az aranyalmafája megadta gyümölcsét. Aki e gyümölcsöt élvezti, hálával emlékezik meg az ültetőről. Élteti Horváth Béla főispán édes atyját.

Délután megjelentek az állami hivatalo-

kok, a város tanácsa, Wimmer Imre polgármesterrel az élén, Maszlaghy Ferenc prépostkanonok, Frey Ferenc országgyűlési képviselő stb.

Horváth Béla főispán a gyorsvonattal Hulényi Győző dr., Komlóssy Ferenc dr. és Rosszival István dr. képviselők s Pongrácz Elemér a Honti Múzeum igazgatója kíséretében érkezett meg. Zugott a viharos éjlenzés s Andrassy János alispán üdvözlő szavaira a főispán csak azt hangsúlyozta, tudja, érezi máris, hogy közöttük nagyon jól fogja érezni magát. A hosszú menet, amelyet Perényi főszolgabíró vezetett mozsarak durrogása között indult meg. Párkányban a tűzoltók s az iskolánövendékek zászló alatt, testületileg vonultak ki. A feldisített Mária-Valéria és Kolos hid tele volt emberrel. A főispán a primási diszfogaton ment alispánunkkal.

A primási palotában, ahol a főispán állandóan megszáll, Walter Gyula dr. irdaigazgató és Vaszary László jószágkormányzó fogadták a magas vendéget, akit az egész közönség felkísért lakosztályába. ahol az alispán újra szívesen üdvözölte „idehaza”, mire Horváth azzal felelt, hogy az ő óhajta is, amit elődje Majláth György gróf ma táviratozott neki:

Érezd magad oly jól Esztergomban, ahogy én éreztem.

Még fenn volt a közönség amikor megérkezett Boltizár József érseki helynök, hogy a primás nevében, ki betegségevel mentette ki magát, a főispánt üdvözölje.

A főispán a délután folyamán a helyi notabilitásoknál látogatást tett s este részt vett a „Fürdő” vendéglőben az ismerkedő estélyen. melyen Horváth Béla főispánra Kádár Kálmán, Földváry István dr. városi főügyész, Hederváry Lajos, Marsalkó Gyula mondtak lelkes, meleg szavaktól tuláradt pohárköszöntőt. Czobor László alispán és Frey Ferenc országgyűlési képviselő pedig Andrassy János alispánt éltette.

Szombaton mozsárdurrogás és katonai zenekar ébresztett. Délelőtt 9 órakor ünnepi mise volt, melyen Boltizár József püspök, érseki helynök celebrált. Tíz órakor volt a

LITS GYULA.

(Életrajzi adatok.)

Kiváló ember kiválóan hálás anyag a kíváncsiságra. Hálás, mert élete a nagy tömeg előtt sohase lehet egészen áttetsző, kevés embert bocsát a maga közelébe, kevés ember előtt veti le koturnusát, kevés választott látja köznapi, örök emberi mivoltában, épp azért övezi alakját marandóbban az érdekesség varázsa.

Nálunk a közkíváncsiság figyelő szemének keresztüztében ma Lits Gyula, vármegyénk új főispánja áll. Bár idegenből jött, a távolról való megfigyelés töredékes adatai dacára tudja róla mindenki, hogy erős, kinagasló ember. Mert hiszen nagystilű feladathoz nagystilű embernek kell lenni annak, a ki a királyi kegy és a kormány bizalma, meghívása alapján egy megyei nagyság legesuesáig emelkedett.

Született 1846. évben Somogy megyében, Simongáton. Atyja a nábobfejedelem Sina Simon báró uradalmának teljhatalmu jószágkormányzója volt.

Középiskolai tanulmányait Vácott és Budapesten végezte. Jogi egyetemi tanulmányait 1868-ban abszolválván, Fejérvármegye aljegyzője lett. Innét 1870. évben

a királyi ítélő táblához fogalmazóvá neveztek ki, hol 5 évig mint tanácsjegyző működött.

1870. évben köz és váltó ügyvédi oklevelet nyert. Ugyanezen évben szabadságot állományu honvédhuszárhadnagy, majd 1875. évben főhadnagy lett. Ez időben egy súlyos föltételi kardpárbajt vívott, melyben veszedelmes hóaljvágást kapott, úgy, hogy orvosai fogaikkal húzták össze elvágott ütereit. Jobb karja ennek következtében megbémult, úgy, hogy tisztí állásáról is leköszönt.

1875. évben Fejérmegye közönségének bizalma a vaáli járás főszolgabírói székébe ültette, mely minőségében hat évig közmegelegedésre érvényesítette közigazgatási képességeit.

Főszolgabírói állásából 1881. évben egy bravuros szép szökkenést csinált, amelyben járása, a vaáli kerület országgyűlési képviselővé választotta. Ezt a kerületet őt cikluson át képviselte egész mostanáig, főispáni kinevezéséig.

Mint képviselő is élénk részt vett Fejérmegye közéletének torna mezején. Tizenkét évig választott tagja volt a megyei közfunkció legelőkelőbb szervének, a közigazgatásbizottságnak, de tagja volt min-

den fontosabb bizottságnak és választmányának.

Mint képviselő, 1895. évben egy cikluson át a tisztelt ház egyik jegyzője volt. A kik a politikai torna fegyvermérézőseiket figyelemmel kísérik, tudják róla, hogy képviselői működése nem az (átlagos helyeslés) az (élénk tetszés), és a (nyugtalan mozgás) zárójelei közt vetett buborékot, sőt az ülések egy tartalmas, figyelemmel hallgatott szónoka volt. Országgyűlési beszédei leginkább közigazgatási, közigazgatási és katonai kérdésekre terjedtek ki.

Igazgató választmányi tagja az országos magyar gazdasági egyesületnek.

Mint fejérmegyei battai földbirtokos villis jogon tagja Fejérvármegye törvényhatósági bizottságának.

Szép birtoka van a fővárostól 1 1/2 órányira, melyet maga kezel nagy intenzivitással és melyen tejgazdaság, lónevelés és szőlőkultúra a főgazdasági ágak. — Jeles urlovas. A milléniumi diszfelvonulás alkalmával a festői szép fejérvármegyei bandérium vezetője volt. Mai areképünk ebben a diszkozstümben ábrázolja.

Lits Gyula család ember. Nősült 1874. évben. Neje Geisz Róza, néhai Geisz Jó-

székfoglaló diszközgyűlés. Festői képet nyújtottak a diszmagyarok, és a lilaszín főpapi talárok. Andrássy János alispán nyitotta meg a közgyűlést, mely küldöttséget menesztett Horváth Béla főispánért, ki a közönség éljenzugása közt ült az elnöki székbe. B. Szabó Mihály főjegyző előolvasása mellett letette a hivatali esküt, mely után székfoglaló beszédet mondott el, nagy hatást keltve.

Engedjék meg — mondotta beszéde végén, hogy az én hontvármegyei és selmecbélányi barátaimat és ismerőseimet, mint közös föld szülte véreimet, akik oly szivesek voltak ide is elkísérni, továbbra is úgy szeretessem, mint eddig szerettem, mert én erre az érzelmek egyik legszebbike, a háláérzetnél fogva kötelezve vagyok. — akik jóakarattal, szeretettel vették körül s veszik ma is körül életem folyását, és kiknek isten után sokat, nagyon sokat köszönhetek.

Komlóssy Ferenc dr. kanonok tartalmas beszéde után a főjegyző mondott a főispánhoz szószóki szépségekben bővelkedő beszédet. Utána Perényi Kálmán dr. főszolgabíró Hontvármegye és Selmecbánya küldöttségét üdvözölte.

Láthatjátok — mondta beszéde végén — és hirül adhatjátok küldötteknek, hogy az átadott ékkövet szeretettel helyeztük első helyünkre, s hogy a foglalát itt is oly egyetértéssel, oly szorosan fog hozzásimulni, mint eddig nálatok.

A közgyűlés után Horváth Béla főispán 52 küldöttség tisztelgését fogadta. köztük harmadiknak a honti és selmeci küldöttséget.

Czobor László alispán mondott hozzá egy szívet lelket megkapó bucsuszavakat.

Bucsuzni jöttünk — mondotta, de nem érintek fájdalmas hurokat, nincs szükség rá. Egy történetet mondok el. Méltóságod Hontvármegye közönségéhez bucsulevelet intézett. A közönség felelt rá, és mi vagyunk megbizva a felelet átadásával. A közönség Méltóságod közszolgálati érdemeit jegyzőkönyvében megörökítette. a jegyzőkönyv kivonatának átadásával megbizott. Elhatározta a vármegye, hogy Méltóságod areképét megfesteti, és a megyei székház dísztermében örök időkre elhelyezi, hogy ha Méltóságod

zsef tolnamegyei földbirtokos, és neje Gözsy Ilona leánya. Két leánygyermek van. Márta, a ki legényei Bodnár Zoltán m. kir. huszárfőhadnagy neje, és Olyga, a ki Dóda beceneven a budapesti előkelő társaság ismert szereplő, tipikus barna leányszépsége.

Lits Gyula mai számunkban bemutatott areképe hü és értelmesen beszél hozzánk. Egy széles vállu, erőteljes, marciális férfi alak. Jól modellált fej, széles koponyával, gótikus homlokkal, mely széles, boltozatos formájában mutatja az erős agyvelőt, megkopaszodásában azt a sok élettapasztalást, mely egyéniségét a közélet súlyos feladatainak megbírására alkalmassá tette.

Helyzete a mi furesa, sajátos viszonyaink között ma még talán nehéz, de könnyűvé válik, ha új pátriáját megismeri. Kérjük, ne hallgasson senkire, hanem a vármegye közönségét annak szíve verésén kémlelje ki. Saját egyéni képzelet alapján alkosson magának véleményt és győződjen meg arról, hogy az a sokat hányt-vetett vármegye közelből egészen más, egészen különb ábrát mutat, mint a hogy azt neki madártávlatból fíntorító tükrökön keresztül bemutatták.

fizikailag tőlünk távol van is, szemünkkel mindig láthassuk.

Mi most elmegyünk, megnyugodva abban, hogy mint mai napon meggyőződünk, becsületes, jó emberek közé került, akik épügy szeretni fogják, mint mi szeretjük és szeretjük.

Horváth Béla szólni akart, de megindultságában a szava elakadt és köny gyülemlett a szemébe. Csak szólanul szorított a jelenvoltakkal kezett, akik valamennyien könnyeztek. Megindítóan szép az, mikor az erős férfi sir . . .

Délután 2 órakor nagy díszbéd volt, melyen közel 300-an vettek részt. Horváth Béla főispánra Perényi Kálmán dr. és Földváry István dr. mondtak köszönlőt.

Este fényárban uszott a város. A megyei székház és városházán ragyogott a H. B. monogram lángokból. Volt katonai szerenád, és fáklyásmenet is, mely alatt a főispánt Kakass László főszolgabíró üdvözölte.

Lits Gyula napja.

Lits Gyula főispán — itthon van. Tegnap vonult be Hontvármegyébe, és annak székvárosába, mely a mai naptól kezdve az ő vármegyéje, az ő székvárosa.

Azt hisszük, hogy máris itthon érzi magát. Láta azt az őszinte szíves fogadtatást, melyben utjában, bevonulásakor részesítették. A kik utjában kísérték, észrevehették rajta azokat a kellemes emóciókat, melyek lelkületén átsuhantak, észrevehették, hogy a mit látott, tapasztalt néhány óra alatt, igazán jól esett neki. Szóval is tette, mikor az alispánnak mondott üdvözlő szavaira nemes hévvel kigyulva mondotta, hogy a nem várt fogadtatás mindazt a jó szándékot, melyet magával hozott, igaz lelkesedéssé dagasztotta benne. Látszott, hogy a szíve, a lelke meggyőződéséből beszélt.

A székváros ma is egy lobogódisz. Az utcák a járókelőktől, az ünnepi ruhás közönségtől élénken nyüzsgők. A tódulás a megyei székház felé igyekszik, melyben ma délelőtt egy ünnepi látványban, egy fontos közjogi aktusban lesz részünk, abban midőn Lits Gyula főispán esküvel köti magát Hontvármegye sorsához, amely sorsnak ő a mai naptól a főintézője lesz.

Tegnap bevonulásáról tudósításunk a következő:

Az utazás.

Budapesttől Párkány-Nánáig.

Lits Gyula főispán Budapestről délután 2 óra 15 perckor indult ki a nyugati pályaudvarból külön szalonkocsiban. Szivittjében volt a fejrnyegyei küldöttség tagjai közül Sárközy Aurél es. és kir. kamarás komáromi főispán, Huszár Ágost alispán, Kereskényi Gyula érdi esperes, Bicskey Rozenfeld Henrik földbirtokos, Huszár Dezső, Tarafás Béla főszolgabírák, Kovács Lajos, Csaja Ambrus megyebizottsági tagok, és Radulaj Evrem bat-tai községi bíró. Fiáth Pál báró fejérnyegyei főispán előre érkezett meg Wilczek Vilmos grófokhoz Felső Szemerédre.

A hontiak közül csatlakozott Laky Károly es. és kir. kamarás huszárezredes, Okolicsányi László dr. orsz. képviselő és Luczenbacher Pál szobi földbirtokos.

Egész nap csepergős volt az idő, de mire a vonat Nagy-Maros határába ért, gyönyörű napos ég nevetett le a prűszkölő vonatra. Jó ómen, — mondotta környezete a főispánnak.

Nagy-Maros ünnepi díszben várta a főispánt. A pályaházban gyülekezett a közönség nagy tömegtől övezve a község képviselőtestülete, az iskolák növendékei Robitsék Ferenc dr. plebános vezetése alatt, és az ipartestület.

Jakabffy István főszolgabíró üdvözölte itt Lits Gyula főispánt:

Fogadja Méltóságod Hontmegye határközségében a tisztikar és a közönség hódolatteljes tiszteletét, és azon őszinte szívből fakadt kívánságát, hogy új otthonjában az isten sokáig éltesse.

Lits Gyula főispán így válaszolt: Jóleső örömmel köszönöm a szíves ovációt, melyben vármegyéim első községének közönsége részesít. Tudom, hogy az nem személyemnek, hanem közjogi állásomnak szól. —

De legszebb törekvésem lesz az, hogy a közönség rokonszenvét személyem számára is megnyerjem. Ismerem e derék, virágzó nagy község közgazdasági nagy jelentőségét, igyekezni fogok boldogulását telhetőség előmozdítani.

A közönség lelkes éljenzése kísérte a vonatot, melyet Szobon is zászlók alatt várt a közönség zárt sora. Garamkövesden Zlatnyánszky Ernő esperes plebánossal élén várta a főispánt Helemba, Leléd, Bajta, Garamkövesd és Szalka ünneplőbe öltözött nagyszámu küldöttsége. Zlatnyánszky Ernő szíves meleg üdvözlő szavaira a főispán nem válaszolhatott, mert a vonat indult.

Párkányánától Ipolysáig.

Párkányánán a főispán szalonkocsiját átkapcsolták ami kétségbeesítő megfontoltsággal zötyögő vicinálisunkhoz. Nánán csatlakozott a főispán szivittjéhez Leidenfroszt László barsi orsz. képviselő, és Jeszenák István báró barsi főispáni titkár. Csátán szállott föl Kazy János es. és kir. kamarás barsi főispán, és fia Kazy István.

Zalabán a szikincevidéki községek, Kisgyarmat, Páld, Zalaba, Kis-Ölved. Gr.-Kiss-Salló községek küldöttei várták zászlók alatt, kik nevében Kovács József esperes plebános következőket mondotta:

Zalabán megállási idő csak 1 perc, de ez elég arra, hogy a szikince vidéki községek nevében méltóságodat magyar szívvvel üdvözöljük, Isten hozta!

Lits Gyula főispán körülbelül ezeket mondotta:

Biztató jelnek veszem, hogy a vasutmenti községek mindenütt szíves fogadásomra megjelennek. Viszont ígérem, hogy a gondozásomra bizott községek érdekeinek istápolását mindenkor jóindulattal szívesem viselni fogom.

Különösen impozánsan vonult fel Ipoly-Pásztó állomáson Ipoly-Pásztó, V.-Mikola, Bél, Börzsöny és Perőcsény községek küldöttsége, kiknek nevében Kovács Sebestény Kálmán ev. ref. lelkész egy szép, tartalmas hosszabb beszédben üdvözölte a főispánt, áldást kérve új működésére.

Lits Gyula itt is meleg közvetlenséggel válaszolt. Az a szép fogadtatás, melyben az utja mentén, fekvő községek részéről részeseül, csak növelni fogja benne a kötelesség érzetét. Viszonzásul ígéri, hogy igyekezni fog személyesen meggyőződni a vármegye

közsegeinek ügyes bajos dolgairól és azok orvoslásán törekedni fog.

Bélig jött a főispán elébe *Ivánka* Oszkár orsz. képviselő és *Soltész* István dr. főispáni titkár.

Szakállason hasonló szives fogadás várta a főispánt, kit a szakállasiak és lontóiak nevében *Schulpe* Alfonz lontói földbirtokos üdvözölt meleg szavakkal, melyekre a főispán hasonló közvetlenséggel válaszolt. Kedves jelenet volt, hogy itt egy iskolás fiú is felköszöntötte a főispánt, fehér ruhás lánykák pedig két csokrot nyújtottak át.

Visken *Marek* Károly főszolgabíró fogadta a főispánt az egybegyűlt közönség nevében őszinte szavakkal, melyekre a főispánnak hasonlóan volt szives mondanivalója.

Kudora János esperes is üdvözölte. Jó ómen, úgy mond, hogy Méltóságod o népre az isten áldását, egy hasznos esőt hozott, legyen továbbra is áldásos a működése.

Egy takaros parasztleány csokrot adott át egy kedves szóbotlással a „méltóságos főbíró urnak.”

— Bár főbíró lehetnék még — mondotta a főispán honhomíával.

A bevonulás.

Ipolyságra 6 óra 48 perckor érkezett a főispánt hozó vonat. A pályaházban nagy közönség gyűlt össze, közte a város képviselőtestülete, és a törvényhatóság tagjainak nagy része.

A közönség éljenzése közt lépett ki a főispán szalonkocsijából, kihez *Herczeg* Vince városi jegyző intézett üdvözlő beszédet.

Fájdalommal vált meg — ugymond — a város közönsége eddigi szeretett főispánjától Horváth Bélától, de teljes bizalommal fordul utódjához, kinek eddigi multja, közszereplése kész garancia arra, hogy ő is szíven fogja viselni Ipolyság város vitális érdekeit. Kéri a főispánt, hogy ne csak Hontvármegye főispánja, de Ipolyság város első polgára is legyen.

Lits Gyula nagy figyelem, de közben többszörös éljenzés között válaszolt. Az, hogy oly férfiu volt elődje, ki Hontvármegye és a város közönségének köztisztelőtét, és közszeretét élvezte, és méltán élvezte, csak megnehezíti az ő feladatait, de bizik benne, hogy az ő működése alatt ő is megfogja tudni szerezni a város közönségének bizalmát, melyet ma még csak előlegül kérhet. Igéri hogy Ipolyság városának állandó lakosa, bajban és örömben osztályos polgára akar lenni.

Kezdetét vette a bevonulás. *Lits* Gyula főispánt Forster Frigyes főjegyzővel az oldalán *Veress* Gyula batárja vitte. Fogadtát követte vagy hatvanból álló hosszú kocsisor, közte *Kazy* János barsi főispán és *Ivánka* László négyes fogata. A menetet 30 tagu bandérium vezette, élén *Soltész* Gábor megyei számvevővel, ki diszmagyarban pompásan füstött. Az első hid végén diadalkapu állott, rajta e felirással: éljen *Lits* Gyula, Hontvármegye főispánja. Az utakat, az utcák járóit mindenütt a város népének, lakosságának eleven sörénye szegte körül.

Az erkélyes házak erkélyeiről, és a házak ablakaiból ezer kíváncsi szépszem gyönyörködött a bevonulásban, mely a mi kisvárosunk szűk méretei közt is imponáns látványt nyújtott.

A közönség a vendégekkel együtt föl-

kísérte a főispánt a megyei székházba, melynek előcsarnoka fenyőfa füzőekkel és délszaki növényekkel remekül van az ünnep alkalmára feldiszitve.

A főispáni lakosztály szalonjában *Czobor* László a tiszttikarral fogadta a főispánt kihez egyszerű keretlenség bájával ékeskedő üdvözlő beszédet mondott.

Biztosította a főispánt, hogy a tiszttikar az ő nemes törekvéseiben mindenkor legjobb tudásával, becsületesen, hiven támogatni fogja. Hontmegyeinek lenni nem szégyen, Hontmegyéért dolgozni dicsőség. Tiszta szívből kívánja hogy a főispán a tiszttikar az ő munkatársai közt itthon érezze magát.

Lits Gyula főispán teljes hatással felelt az alispán szavaira. Orgonamély zöngéjű hangjában szinte a megindultság érzései vibráltak.

Az a ném várt szives fogadtatás — ugymond, melyben attól a perctől kezdve, mikor vármegyéje határát átlépte részesítették, mindazt a tiszta jó szándékot, melyet új hivatásába magával hozott, valódi lelkesedéssé fokozta föl. Igaza van az alispánnak, hogy *hontvármegyeinek lenni nem szégyen, Hontért dolgozni dicsőség.* Nem szégyelli, hogy hontmegyei lett, és dicsőségnek tartja dolgozni Hontért. Fő alapelve mindenkor az lesz az igazság útján tántoríthatlanul haladni. Akinek igaza lesz, *igaza lesz*, akinek nem lesz igaza annak *nem lesz igaza.* Igaztalanul bántani senkitse fog engedni. Ő véleményeinek megalakítását későbbre hagyja, azt kéri a tisztviselőktől magára nézve is, kikkel a zöld asztalon tul baráti érzésben élni akar.

Zugó éljenzés ütötte rá a főispán szavaira a jóváhagyó, hitelesítő pecsétet.

A tisztelgés bevégeztével *Czobor* László alispán bemutatta a főispánnak a törvényhatóság jelenlevő tagjait, azután a vendégekkel történt a kölesönös bemutatkozás.

A küldöttségek.

Lits Gyula vármegyénk főispánjának mai székházaló ünnepén következő küldöttségek vesznek részt:

Fehérmegye

Fiáth Pál báró vezetése alatt: *Sárközy* Aurél fehérmegyei földbirtokos, komáromi főispán, *Huszár* Agost alispán, *Huszár* Dezső főszolgabíró. *Tarajás* Béla főszolgabíró, *Kereskényi* Gyula érdi esperes, *Bicskey* *Rozenfeld* Henrik földbirtokos, *Kovács* Lajos, *Csaja* Ambrus megyebizottsági tagok, *Radulaj* Evrem battai bíró.

Bármegye

Kazy János es. és kir. kamarás főispán vezetése alatt: *Leidenfrost* László orsz. képviselő, *Kazy* István és *Jeszenák* István báró főispáni titkár.

Nógrádmegye

Nagy Mihály alispán vezetése alatt: *Fáy* Arpád földbirtokos. *Gonda* Béla esperes, *Plachy* József főszolgabíró, és *Vannay* Ignác takarékpénztári igazgató.

Selmec törvényhatóság

Szithyai József kir. tanácsos polgármester vezetése alatt: *Krausz* Kálmán rendőrfőkapitány, *Arthold* Géza tanácsos, *Händel* Vilmos evang. esperes, *Heincz* Hugó, *Krepuska* Lajos, *Heigl* Albert, *Küti* István alkapitány. *Stuller* Gyula dr. *Greguss* Antal. *Rozenfeld* József, és *Tuka* Antal.

Korpona város.

Machovics Izidor apátplebános vezetése

alatt: *Libertini* József, *Paczolay* Gusztáv, *Szokoly* József. *Illanicz* János, *Lehoczky* Gusztáv. és a város tisztviselőiből álló küldöttség *Plachy* Gyula polgármester vezetése alatt.

A belktatás.

Lits Gyula vármegyénk főispánja mai székházaló ünnepének sorrendje:

1. Délelőtt 9 órakor *ünnepi mise* a r. kat. templomban,

2. 10 órakor a törvényhatóság *disz-közgyűlése*, melyben a főispán székét elfoglalja, esküt tesz és székházaló beszédet mond.

3. Közgyűlés után tisztelgő küldöttségek fogadása.

4. Délután 2 órakor *diszbed*, melyet a főispán ad a vendégek és a közönség tisztelőtére.

A h é t r ő l.

Szeressük a népet!

(Május elseje.)

Szeressük a népet,
A munkát, parasztot,
Mi, kikre a végtet
Több áldást árasztott.

Hitét ne bolygassuk,
Sőt ápoljuk benne,
S lassan rászoktassuk:
Hinni az emberbe.

Ne törődjünk vele,
Hogy tenyere kerges;
Ne kerüljük félre,
Ő juttat kenyérhez.

Emeljük ki őket
A baromságból.
Minket, vezetőket
Sok mulasztás vádol.

Ő dolgozik értünk
Forró napsugárban;
Készít mindent nekünk
Sok szomorú gyárban.

Ne akkor leccszük,
Mikor rászorulunk.
Azt ők is megérik,
S mit tartsanak rólunk?

Mi, akik a létet
Vagyonnal élvezzük,
Szeressük a népet,
Soha meg ne vessük

Kinek a szíveinket
Uzsordra adjuk,
Hogy szeressen minket,
Már hogy' is éarhatjuk?!

Tanítsuk a népet;
Adjunk fegyvert neki
Küzdelem az élet
Napról-napra élni.

Becsüljük a népet,
Hogy magát becsülje,
És a nem szégyenlett
Munka legyen údree.

Neveljük a népet
(S magunkat) emberré,
Szeresse a szépet,
A jót tegye élvé.

Ha a világrenget
Jobbá nem tehetjük,
Azt a szegény népet
Legalább szeressük.

Ivánka István.

— *Lits* Gyula a királynál. *Lits* Gyula vármegyénk főispánját a király április 27-én budai várpalotájában magánki-hallgatáson fogadta, melyen a felségnek főispáni kinevezését köszönte meg.

— **Közigazgatási bizottságunk** e hó 4-én délelőtt 10 órakor, a megyei székház kistermében rendes havi ülést tart, melyen már vármegyénk főispánja, *Lits* Gyula fog elnökölni.

— **Czobor László jubileuma.** *Czobor* László vármegyénk nagytevékenységű alispánja e hó 11-én üli meg közszolgálatának 25-ik évfordulóját, amennyiben 1876. május 11-én választotta meg vármegyénk törvényhatósága a bozói járás szolgabírájává. Vármegyénk közönsége tudvalevőleg tavaszi közgyűlésében méltatta ezt a szép határjelzőt, a mennyiben *Czobor* László tisztviselői érdemeit jegyzőkönyvileg megörökítette, és egyértelemben olvadt lelkesedéssel határozta el, hogy arcképét az alispáni terem számára megfesteti. A vármegye közönsége egy nagy munkásságu, elv-

Clayton & Shuttleworth
 mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
 által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
 továbbá Járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakaszalók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“
 legjobb sorvetőgépek, szécskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egytetemes acél-akák.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Résletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

NEUMANN JAKAB
 könyvnyomdája
IPOLYSÁGON

ajánlja a t. közönség, de különösen
 a jegyző urak figyelmébe
nyomtatványraktárát.
 Irodai és levélpapír minden alakban és minőségben, — gyári áron.
 Kitűnő író toll, tinta és minden irodai és író-szer nagy választékban.

Kaucsuk-bélyegzők
 csinos kivitelben olcsón és gyorsan készülnek.

A t. tanító urak részére:
 vizsgalapok 100 drb. 1 k. 10 f.

Nagy Képes Világtörténet

Megjelenik tizenkét kötetben
 Hosszú, több sora nagy és apró betűs papíron.
Egy-egy kötet ára
 30 k.

Megjelenik füzetes kiadásban is
 240 füzetben.
 Több sora kisebb betűs papíron.
 Hetenként egy füzet fog közrebocsátatni.
Egy-egy füzet ára
 30 kr.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

- 1. Füzetek kiadásban hetenként 30 kros füzetekben minden sorsos hazai könyvtárunknál.
- 2. Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 füzettel, 240 kros részletfizetéssel.

Füzetfizetés képes prospektust
 vagy
nyomtatványfüzetet
 ingyen és bérmentve

Kérje a név kiadására
 Budapest, VIII., Öllősi-ut 18. szám.

Képes diszmu a művelt közönség számára.
ALDÁSSY ANYAI, BOROVSEKY SAMU, FOSARASSY ALBERT, HERÉD JÓZSEF, GOLDNERER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR
 Készítette: **MAR CZALI HENRIK**
 Mintegy 2500 szöveggel, 500 műveléssel, 60 műveléssel, 50 történelmi térképpel, 8500 szöveggel!

A Nagy Képes Világtörténet célja.
 Jelen munkával az első nagy világtörténelmi műveletünk megvalósult. Terveiben, szerkesztésében, alakításában és kiadásában a legújabb tudomány és a legújabb művelésünknek a legújabb eredményeit tükrözteti. A magyar tudomány nyújtja a magyar történelmet az ősi történelemig. Nemzeti művelésünknek nézve fontos momentum az, hogy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi vágy megvalósítása.

A Nagy Képes Világtörténet tartalma.
 A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi köztudottan egykor vagy több évszázatok leírásának, képek mellékletei, történelmi térképek, a szöveg lényegesen megkönnyíti az irásolást. A világtörténet egy olyan kötet, amelyben minden nemzet történelme az előzetesnek a pontjait magában foglalja. Ezek a nagy európai nemzetekből, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti múzeumokból, egyetemeinkből, a legnagyobb művelésű és legújabb reprodukált illusztrációk rendelkezésére állnak, az egyesek művelési értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfontosabb magyar könyvet lesz. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk művelési és tudományi sorsát, barátságát, tanácsát, minden uraknak óhajtsa legyen. A mű kiadására egyesítik ezt a könyvkiadó intézetet, amelynek célja, hogy magyar vállalkozás a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat
 magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

Bécsi Felelős
 Budapest, VIII., Öllősi-ut 18. szám.

Előzetes gyűjtés a részletfizetésre a kiadás kezdeténél.

Hirdetéseket
és
reklámokat
jutányosan közöl
a
HONTI LAPOK
Hontvármegye egyedüli
hirlapja.

Fürdő-eladási hirdetmény.

Hontvármegyében fekvő Szalatnya községben a Ferdinánd Szász Coburg Gothai Hercegi hitbizomány tulajdonához tartozó

„szalatnyai fürdő“

hozzátartozó épületekkel u. m. fogadó, vendégszobák, bér-lőlakással, fürdő, istálló és gazdasági épületekkel az élénk forgalmu savanyuviz forrással a hitellekkönyv szerint mintegy 6734 □-öl terjedelmű parkkal eladóva tétetvén, venni szándékozók felhivatnak írásbeli zárt ajánlataikat f. év május hó 25-ig alulirotnak beküldeni.

A fürdő jelenleg bérben van s augusztus 1-től ve-hető birtokba.

Kelt Nagyrőcén (Gömör m) 1901. ápr. 20.

Mihalik Dezső
urad. ügyész.

1.000.000 korona

esetleg a legnagyobb nyeremény ! !

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak. **JEGYZÉKE az 50,000 nyereménynek.** Legn. nyeremény a legszerencsésebb esetben **1.000,000 korona.**

Környezetben ázetendő	Jutalom	Korona
1	1 jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	„	200000
2	„	100000
1	„	90000
1	„	80000
1	„	70000
2	„	60000
1	„	40000
3	„	30000
1	„	25000
7	„	20000
3	„	15000
31	„	10000
67	„	5000
3	„	3000
432	„	2000
763	„	1000
1238	„	500
90	„	300
31700	„	200
3900	„	170
4900	„	130
50	„	100
3900	„	80
2900	„	40
50,000	nyer. és jut. összegen	13.160,000

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. **Öt millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.**

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy 50,000

PÉNZNYEREMÉNYVEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizenhárom millió 160.000 koronát**, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszorú betétei a következők:

egy nyolcad (1/8) rtt —.75 vagyis 1.50 kor. egy negyed (1/4) „ 1.50 „ 3.— „ egy fél (1/2) „ 3.— „ 6.— „ egy egész (1) „ 6.— „ 12.— „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket körünk, tekintettel arra, hogy a nyeremény-húzások már május hó 22 és 23-án lesznek, azonnal, de legkésőbb

f. év május hó 22-ig bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztály-sorsjáték üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték osztályai:

1. V., Váci-körút 4/a.
2. Muzeum-körút 11.
3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. és TÁRSA bankháza Budapest

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sors-jegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....kor. összegen { utánvételezni kérem postautalvánnyal kiildöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekbén.) } A nemtetsző törlendő.

Pontos cím

Az egyesült pokrógyárak maradék-raktárának fél áron való eladása nyertem megbízást.

Azért ajánlok
téli lópokrócokat

Ezen vastag és elpusztíthatatlan takarók kitűnő minőségűek, meleg, gyapjasak és puhák, színes szegélyvel, ágytakaróknak is használhatók, és a mellett rendkívül olcsók. Szürke gyapju téli lópokrócok A. minőség 170, 130 hosszúságú nagyság 4 K. B. minőség 5 K. C. minőség 200, 150 nagyság dupla gyapju urasági és fiú-kertakaró 150, 200 nagyság, legfinomabb minőség, darabonként 7.50 K. Pontos szétküldés utánvétellel. Meg nem felelőért a pénz kívánatra visszadarul.

Cím: Abth. IX. M. Rundbakin
Wien. IX. Bergasse 3.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

„Adria“

HAZAI GYÁRTMANY!

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel.

A pártol...
sz „Arany érem”-mel
kitüntetve.

KÉSZÍTI

Csász. és kir.

udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRNEGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Kapható Neumann Jakab és Kanyó Antalnál.